

SPIS TREŚCI

WSTĘP 6

WPROWADZENIE I REKOMENDACJE 7

CZEŚĆ SYNTETYCZNA – STRESZCZENIA 27

CZEŚĆ I

Rozdział I. BILANS LUDNOŚCI POLSKI. PORÓWNIANIA MIĘDZYNARODOWE 39

1.1. Rozwój liczebny ludności 40

1.2. Elementy składowe bilansu ludności 43

1.3. Zmiany w liczbie i strukturze ludności według płci 47

1.3.1. Dynamika liczby mężczyzn i kobiet 48

1.3.2. Zróżnicowanie współczynników feminizacji według wieku 49

1.4. Stan i struktura ludności według wieku 51

1.4.1. Zmiany liczby i struktury ludności według biologicznych grup wieku 51

1.4.2. Zmiany liczby i struktury ludności według ekonomicznych grup wieku 56

1.4.3. Dzieci i młodzież według edukacyjnych grup wieku 64

1.5. Analiza potencjału i dynamiki ludności w krajach Europy oraz miejsce Polski w tym procesie 68

1.5.1. Miejsce Europy w dynamice liczby ludności świata według kontynentów 68

1.5.2. Tempo rozwoju liczebnego ludności w krajach europejskich 69

1.5.3. Wpływ ruchu naturalnego i wędrownego na dynamikę liczby ludności w krajach europejskich 72

1.6. Struktura ludności według płci i wieku w krajach europejskich; porównania z Polską 77

1.6.1. Zróżnicowanie relacji liczbowych według płci 77

1.6.2. Zmiany w strukturze ludności według wieku 79

Rozdział II. MAŁŻEŃSTWA I ROZWODY W POLSCE Z PERSPEKTYWY EUROPEJSKIEJ 86

Wprowadzenie 86

2.1. Małżeństwo i rodzina w systemie wartości 88

2.2. Małżeństwa 88

2.2.1. Ogólna charakterystyka zawieranych małżeństw 95

2.2.2. Stan cywilny osób wступujących w związek małżeński i małżeństwa powtórne 99

2.2.3. Wiek wступujących w związki małżeńskie 103

2.2.4. Małżeństwa binacionalne 106

2.2.5. Małżeństwa wyznaniowe 107

2.3. Skłonność do zawierania małżeństw a posiadanie potomstwa 109

2.4. Związki kohabitacyjne 111

2.5. Rozwody 123

2.5.1. Przemoc w rodzinie 125

2.5.2. Małoletnie dzieci w rozwodzących się małżeństwach 131

2.6. Separacje 134

2.7. Bilans małżeństw 136

Podsumowanie 136

Rozdział III. URODZENIA I PŁODNOŚĆ W POLSCE Z PERSPEKTYWY EUROPEJSKIEJ ... 138

3.1. Urodzenia żywe i ich natężenie 138

3.2. Struktura urodzeń żywych według ich kolejności 142

3.3. Urodzenia żywe według poziomu wykształcenia matki 145

3.4. Urodzenia pozamałżeńskie 150

3.5. Przemiany płodności kobiet 152

3.5.1. Poziom płodności ogólnej 153

3.5.2. Zmiany wzorca płodności 153

3.5.3. Dynamika współczynników dzietności teoretycznej 159

3.5.4. Przemiany struktury według wieku populacji kobiet w okresie rozrodczym 162

3.5.5.	Wpływ zmian wzorca płodności i struktury populacji kobiet w okresie rozrodczym na poziom płodności ogólnej	166
3.6.	Zachowania prokreacyjne z uwzględnieniem kolejności urodzeń w latach 2000–2014	169
3.6.1.	Wzorzec płodności według wieku matek i kolejności urodzeń w 2014 r.	169
3.6.2.	Współczynniki dzietności teoretycznej według kolejności urodzeń	181
3.7.	Urodzenia i płodność w Polsce z perspektywy europejskiej	183
3.7.1.	Zmiany natężenia urodzeń (surowe współczynniki urodzeń)	183
3.7.2.	Urodzenia pierwszej kolejności	185
3.7.3.	Urodzenia pozamałżeńskie	188
3.7.4.	Współczynnik dzietności teoretycznej i średni wiek matek w chwili rodzenia	190
	Podsumowanie	195
Rozdział IV.	UMIERALNOŚĆ I TRWANIE ŻYCIA W POLSCE I WYBRANYCH KRAJACH EUROPEJSKICH	199
4.1.	Umieralność ogółem	199
4.2.	Umieralność według miejsca zamieszkania	204
4.3.	Umieralność według płci i wieku	205
4.4.	Długość życia	211
4.5.	Umieralność niemowląt	214
4.6.	Polska na tle krajów europejskich	218
Rozdział V.	MIGRACJE ZAGRANICZNE W POLSCE Z PERSPEKTYWY EUROPEJSKIEJ	
	Wstęp	229
5.1.	Emigracja Polaków za granicę	230
5.1.1.	Warunki zatrudnienia Polaków za granicą	233
5.2.	Imigracja do Polski	233
5.2.1.	Imigracja zarobkowa	234
5.2.2.	Warunki zatrudnienia cudzoziemców w Polsce	237
5.3.	Uchodźcy	239
5.4.	Migracje edukacyjne	240
5.5.	Karta Polaka i repatriacja	242
5.6.	Nielegalne przekroczenia granicy	244
5.7.	Zmiany w polskiej polityce migracyjnej	244
5.7.1.	Ustawa o cudzoziemcach	245
5.7.2.	Ewakuacja osób polskiego pochodzenia z Donbasu oraz Mariupola	245
5.7.3.	Polityka w stosunku do uchodźców – unijny instrument relokacji	245
5.8.	Migracje w Polsce na tle innych państw członkowskich UE z Europy Środkowej i Wschodniej	246
5.8.1.	Emigracja poakcesyjna z Polski na tle państw Europy Środkowej i Wschodniej	246
5.8.2.	Imigracja do Polski na tle Państw Europy Środkowej i Wschodniej	248
	Podsumowanie i wnioski	249
Rozdział VI.	PRZESTRZENNE ZRÓŻNICOWANIA PROCESÓW DEMOGRAFICZNYCH W POLSCE w latach 2002–2014	251
6.1.	Sieć osadnicza i liczba ludności	251
6.2.	Przyrost i ubytek rzeczywisty ludności	253
6.3.	Małżeństwa	256
6.4.	Urodzenia	259
6.5.	Umieralność niemowląt	261
6.6.	Umieralność ludności	264
6.7.	Przyrost i ubytek naturalny ludności	267
6.8.	Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku oraz płci	270
6.9.	Migracje	272
6.9.1.	Migracje wewnętrzne	272
6.9.2.	Migracje zagraniczne	276

6.9.3. Saldo migracji ogółem	279
6.10. Migracje wewnątrzwojewódzkie i międzywojewódzkie	281
6.10.1. Migracje wewnątrzwojewódzkie ludności na pobyt stały według kierunków: miasta–wieś	281
6.10.2. Migracje międzywojewódzkie – struktura kierunków odpływu i napływu ludności „z” i „do” poszczególnych województw	282
Podsumowanie	284

CZĘŚĆ II

Rozdział VII. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA GUS DLA POLSKI 2014–2050.

PORÓWNANIA MIĘDZYNARODOWE	
7.1. Zmiany w liczbie i strukturze ludności Polski według prognozy GUS na lata 2014–2050	290
7.2. Prognoza ludności krajów Unii Europejskiej według EUROPOP 2013	293
7.3. Ludność krajów Unii Europejskiej według prognozy ONZ (Rewizja 2015)	298
7.4. Różnice oszacowań liczby i struktury ludności Polski według prognoz do 2050 roku	302
Podsumowanie	305
 SŁOWNIK POJĘĆ UŻYWANYCH W RAPORCIE	307
SPIS TABLIC	312
SPIS WYKRESÓW	317
SPIS RYCIN	322